

Sygn. akt: III AUa 421/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka

Sędziowie: SSA Mirosław Godlewski (spr.)

SSO del. Dorota Rzeźniowiecka.

Protokolant: st.sekr.sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2014 r. w Łodzi

sprawy **K. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 30 stycznia 2013 r., sygn. akt: VIII U 1964/12;

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Sygn. akt III AUa 421/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 marca 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił K. S. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ponieważ ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od powyższej decyzji K. S. wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury. Odwołujący wskazał, że w okresie od 1 maja 1976 roku do 31 lipca 1980 roku świadczył pracę w szczególnych warunkach na stanowisku brygadzysty, a do zakresu jego obowiązków należało zajmowanie się organizacją, kierowaniem i nadzorem prac podległych mu brygad świadczących pracę przy transporcie, wymianie i ustawianiu transformatorów na stanowiskach pracy w rozdzielniach, podstacjach i stacjach wysokiego napięcia oraz elektrowniach i elektrociepłowniach podległych Zjednoczeniu (...).

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 stycznia 2013r. Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 marca 2012r. i przyznał K. S. prawo do emerytury od dnia 31 stycznia 2012r., orzekając jednocześnie o kosztach zastępstwa procesowego.

Wydając przedmiotowy wyrok sąd pierwszej instancji przyjął za podstawę rozstrzygnięcia następujące ustalenia faktyczne.

K. S. ur. (...), w dniu 4 stycznia 2012 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

Wnioskodawca ostatni stosunek pracy rozwiązał w dniu 25 sierpnia 2008 roku, nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego. Wnioskodawca udowodnił posiadanie łącznie ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy uznał wnioskodawcy 12 lat, 5 miesięcy i 11 dni pracy w warunkach szczególnych.

K. S. w okresie od 1 lipca 1969 roku do 31 sierpnia 1991 roku pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładach (...) na stanowiskach:

- od 01.07.1969 roku do 11.02.1970 roku - pomoc montera transformatorów - stażysty;
- od 12.02.1970 roku do 23.10.1972 roku - monter transformatorów;
- od 26.10.1974 roku do 30.04.1976 roku - mistrz transportu ciężkiego (...);
- od 01.05.1976 roku do 31.07.1980 roku - ślusarz remontowy maszyn i urządzeń - st. brygadzista;
- od 01.08.1980 roku do 31.07.1982 roku - kontroler jakości produkcji;
- od 01.08.1982 roku do 01.11.1989 roku - elektromonter maszyn wirujących - brygadzista;
- od 02.11.1989 roku do 31.01.1990 roku - kontroler jakości pojazdów samochodowych i sprzętu specjalnego;
- od 01.02.1990 roku do 28.02.1991 roku - technik ds. transportu;
- od 01.03.1991 roku do 31.08.1991 roku - kontroler jakości.

W świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych Zakład (...) zaświadczył, że wnioskodawca był zatrudniony w w/w przedsiębiorstwie od 1 lipca 1969 roku do 31 sierpnia 1991 roku i w tym okresie od 1 lipca 1969 roku do 31 sierpnia 1988 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych na stanowisku elektromontera wymienionym w wykazie A dziale II poz. 1 pkt 9 wykazu stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki, na którym są wykonywane prace w szczególnych warunkach.

Od 28 maja 1971 roku K. S. posiada uprawnienia do wykonywania remontu transformatorów w warunkach warsztatowych, od 16 maja 1984 roku uprawnienia do prac warsztatowych konserwacyjno - remontowych urządzeń energetycznych do 1 kv i obsługi próbnika WN.

W Zakładzie (...) w okresie od 1 lipca 1969 roku ubezpieczony pracował jako elektromonter transformatorów. Wymienione wyżej prace wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie od 26 października 1974 roku do 30 kwietnia 1976 roku wnioskodawca pracował na stanowisku umysłowym jako mistrz transportu i zajmował się organizacją pracy brygad transformatorowych w terenie. Dotyczyło to transportu w zakresie przewozu transformatorów. Wówczas ubezpieczony świadczył pracę w biurze i w terenie. Wnioskodawcy podlegały trzy brygady transportowe i on decydował kiedy i czy mają jechać. Brygady tego samego dnia były w trzech różnych miejscach, a wnioskodawca był obecny przy jednej. W miesiącu wyjeżdżał z brygadami od 7 do 15 razy. Jako majster transportowy miał też w obowiązkach nadzór nad montażem transformatorów.

Od 1 maja 1976 roku do 31 lipca 1980 roku ubezpieczonemu powierzono stanowisko pracy ślusarza starszego brygadzysty. Wykonywał on wtedy pracę w terenie i miał swoje miejsce pracy w specjalnym kontenerze. Jako ślusarz - starszy brygadzysta wnioskodawca zajmował się transportem transformatorów, nadzorem ich montażu oraz demontażu. Do obowiązków pracowniczych wnioskodawcy należał przewóz transformatorów energetycznych wielotonowych i ustawianie ich na stanowisku, nadto ich przewóz w celu remontu do zakładu pracy. Ubezpieczony organizował drogę ich przejazdu i zajmował się zabezpieczeniem tej drogi. Podłączaniem transformatorów zajmowały się inne osoby. W czasie ustawiania transformatora były ustawione już inne transformatory, które normalnie pracowały, były o ciężarze nawet 120 ton i miały napięcie 110 - 220 KV. Ustawianie transformatorów miało miejsce w rozdzielniach, zakładach energetycznych i ciepłowniach. Rozdzielnie były różne i różnej wielkości. Czasami po przyjeździe brygady było konieczne podniesienie linii tramwajowej. Transformatory były ustawiane w zespole transformatorów będących już pod napięciem. Kiedy nie było transportu to pracownicy szykowali sprzęt do następnej pracy. Wymienione wyżej prace K. S. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W 1979 roku zakres jego obowiązków uległ rozszerzeniu i poza wyżej wymienionymi czynnościami dodatkowo w godzinach rannych zajmował się rozdzielaniem prac pracownikom warsztatu samochodowego oraz prowadził dokumentację tego warsztatu.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie jest zasadne. K. S. przysługuje prawo do emerytury przewidzianej w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 153 z 2009r., poz. 1227 – tekst jednolity późn. zm.), ponieważ legitymuje się on wymaganym 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach. W ocenie Sądu, przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe potwierdziło fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach od 1 lipca 1969 roku do 11 lutego 1970 roku oraz od 1 maja 1976 roku do początku roku 1979 w pełnym wymiarze czasu pracy przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i cieplnej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i cieplnych jako elektromonter instalacji i urządzeń elektroenergetycznych oraz przy kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżyniersko - technicznym na oddziale, w którym jako podstawowe wykonywane były prace przy wywarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i cieplnej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i cieplnych – to jest prace wymienione w dziale II 9 i dziale XIV pkt 24 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Tym samym odwołujący legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach w wymiarze ponad 15 lat i spełnił wszystkie przesłanki do przyznania żądanej emerytury, a zgodnie z art. 129 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy świadczenie to przysługuje od 31 stycznia 2012r., to jest od ukończenia 60 roku życia. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w punkcie 1 sentencji wyroku. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. w związku z § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (DZ. U. Nr 163 poz. 1348 ze zm.).

W apelacji organ rentowy zaskarżył powyższy wyrok w całości, zarzucając , naruszenie prawa materialnego, tj. art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (t. jedn. Dz. U. z 2009r., nr 153. poz. 1227) poprzez niewłaściwe jego zastosowanie i ustalenie, że ubezpieczony spełnia warunki do nabycia prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych z uwagi na posiadanie 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, podczas gdy ubezpieczony nie wykazał wymaganego zatrudnienia w tychże warunkach; oraz

naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 k.p.c. polegające na wydaniu wyroku bez wyjaśnienia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Wskazując na powyższe zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W ocenie skarżącego przypisanie przez Sąd Okręgowy stanowiska pracy wnioskodawcy do pozycji 1 pkt 9 w dziale II zarządzenia branżowego i poz. 24 w dziale XIV wykazu A dla resortu górnictwa i energetyki - elektromonter

instalacji i urządzeń elektroenergetycznych oraz odpowiednio nadzór na pracami wykonywanymi w warunkach szczególnych, pozostaje w oczywistej sprzeczności z faktycznymi czynnościami wykonywanymi przez wnioskodawcę w spornym okresie. Nie można bowiem utożsamiać prac wykonywanych przez odwołującego w latach 1970- 72 (monter transformatorów), z pracami sensu stricto transportowymi. Pracę wnioskodawcy w latach 1974-1976 i 1976-1980 determinowały zadania związane z transportem sprzętu ciężkiego - kilkudziesięciotonowych transformatorów z tym, że w spornym okresie pracę tę charakteryzował dodatkowo nadzór nad brygadami transportowymi, czyli wyłącznie nad zespołami przewozowymi, które dostarczały transformatory na wskazane stanowiska pracy lub do miejsc ich przeznaczenia (wnioskodawca organizował i koordynował transport - por. zeznanie św. T. T. (1)). Świadek R. T. wskazuje, że on sam pracował przy remontach maszyn przy przełącznikach, przeglądach, ale w innej brygadzie i nie wykonywali z wnioskodawcą tych samych czynności, gdyż ten ostatni zajmował się transportem sprzętu i jego przygotowaniem do przewozu, oznacza to, że nie mógł i nie działał w brygadach remontowych. Dlatego też nieprzypadkowo, zakład pracy ((...) S.A który przejął byłego pracodawcę) odmawia wydania co do tej części zatrudnienia świadectwa pracy w warunkach szczególnych (por. też nie wymienione zatrudnienie w warunkach szczególnych w latach pracy 1974-1976 - mistrz transportu ciężkiego). Jeżeli nawet świadkowie mówią o montażu urządzeń, co jest mało wiarygodne w spornym okresie - to wobec licznych zmian stanowisk u wnioskodawcy, może się w ich zeznaniach mieszać wiedza o pracy z różnych okresów zatrudnienia wnioskodawcy w przedmiotowej firmie tym bardziej, że spośród tych pewien zakres prac był świadczony na stanowiskach, które były pracą w warunkach szczególnych. Skoro zakład pracy nie potwierdził tego okresu jako wykonywanego w warunkach szczególnych i nie przyporządkował go do żadnej pozycji stosownego wykazu, to jest to okoliczność istotna dla niniejszego rozstrzygnięcia i nie powinna być pomijana przy ocenie materiału dowodowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna, skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku i oddaleniem odwołania.

W rozpoznawanej sprawie jest sporne, czy ubezpieczony w okresach zatrudnienia: od 1 lipca 1969 roku do 11 lutego 1970r. na stanowisku pomocnika montera transformatorów – stażysty i od 1 maja 1976r. do 31 lipca 1980r. na stanowisku ślusarza remontowego maszyn i urządzeń – starszego brygadzysty w Zakładach (...), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach określone w wykazie A dziale II i dziale XIV pkt 24 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. – prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych oraz prace polegające na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżyniersko - technicznym na oddziale, w którym jako podstawowe wykonywane były prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. Przy czym decydujący dla rozstrzygnięcia sprawy jest okres zatrudnienia od 1 maja 1976 roku do 31 lipca 1980 roku, albowiem nawet zaliczenie okresu zatrudnienia od 1 lipca 1969 roku do 11 lutego 1970 roku do pracy w szczególnych warunkach nie uprawniałoby wnioskodawcy do wcześniejszej emerytury.

Przepis art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 jednolity tekst) pozwala mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. nabyć, po osiągnięciu wieku przewidzianego, m.in. w art. 32, prawo do emerytury, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu,

na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2 art. 184 ustawy).

Wiek emerytalny pracowników wykonujących pracę w warunkach szczególnych określa wydane na podstawie art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 4 z późn. zm.). Przepis § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że K. S. spełnił wszystkie – przewidziane w/w przepisach – przesłanki do nabycia prawa do emerytury, w tym udowodnił wymagane 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Jednak, w ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji oparł swoje stanowisko na materiale dowodowym, którego analiza nie pozwala na stwierdzenie, że w okresie od 1 maja 1976r. do 31 lipca 1980r. K. S. wykonywał pracę w szczególnych warunkach przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych oraz przy dozorcze technicznym pracowników wykonujących prace przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych w Zakładach (...). Odnosząc się bowiem do wykładni art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o FUS, należy podkreślić, że emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 ustawy przysługuje tylko ubezpieczonym będącym pracownikami, zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykazanie zatrudnienia w szczególnych warunkach wymaga zatem wcześniejszego udowodnienia samego faktu zatrudnienia, a następnie przekonującego uprawdopodobnienia, że zatrudnienie to wykazywało wszelkie cechy określone w § 2 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Tymczasem jak wynika z zeznań samego wnioskodawcy oraz przesłuchanych w sprawie świadków: T. T. (1) i R. T., K. S. w spornym okresie wykonywał tylko i wyłącznie pracę polegającą na organizacji i transporcie ciężkich transformatorów oraz nadzorze nad brygadami transportowymi. Świadek T. zeznał „K. S. pracował na różnych stanowiskach, najdłużej chyba w transporcie dużych transformatorów. Wnioskodawca nie woził tych transformatorów, był starszym brygadzystą i podlegały mu 3 brygady transportowe, a on koordynował ich pracę. Wnioskodawca zajmował się zorganizowaniem drogi przejazdu, także jej zabezpieczeniem”. Według świadka T. K. S. „miał pod sobą brygady transportowe, które zajmowały się przewozem i montażem transformatorów energetycznych na rozdzielni jak i były przewożone z rozdzielni do remontu do zakładu pracy. Wtedy wnioskodawca wsiadał z brygadą do auta, które wiozło transformator i jechał na miejsce montażu (...) Wnioskodawca miał swoje miejsce pracy w kontenerze także i w zimę, bo kontenery były ogrzewane. Kontenery były na terenie zakładu. Kiedy nie było transportu, to był szykowany sprzęt do następnej pracy. Brygady zajmowały się też naprawą i konserwacją sprzętu przewożącego, w szczególności podnośników usytuowanych na platformach aut”. Zgodnie zaś z wykazem A dział II rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 4 z późn. zm.), prace w szczególnych warunkach w energetyce to - „Prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych”.

Sąd Okręgowy nie wyjaśnił znaczenia przedmiotowego zakresu prac w energetyce z tego działu, przyjmując że roboty transportowe i organizacyjne wykonywane przez wnioskodawcę od 1 maja 1976 roku do 31 lipca 1980 roku w Zakładach (...) to to samo co prace szczególne „w energetyce”. Zauważyć jednak należy, że energetyka to gałąź przemysłu zajmująca się wytwarzaniem (przetwarzaniem) energii elektrycznej oraz ciepłej i dostarczeniem jej odbiorcom. Nie jest zatem uzasadnione zaliczanie do prac szkodliwych w „energetyce” wszystkich prac związanych z montowaniem oraz eksploatacją wszelkich instalacji i urządzeń elektrycznych. Wówczas bowiem wykonywanie tak szeroko rozumianego rodzaju prac czyniłoby bezprzedmiotowymi granice pojęcia „energetyka” z działu II i

przenosiłoby wcześniejsze uprawnienia emerytalne na różnorakie roboty nienależące do „energetyki” ale wykonywane w zakładach z branży energetycznej. Tym bardziej, że w samej „energetyce” nie chodzi o wszelkie roboty elektryczne, lecz tylko literalnie wskazane w dziale II prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. A takich prac wnioskodawca bez wątpienia w spornym okresie nie wykonywał. K. S. nie zajmował się również nadzorem technicznym nad pracownikami wykonującymi prace w szczególnych warunkach polegające na montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, gdyż nadzorował jedynie brygady transportowe. Podnieść przy tym należy, że utrwalona w orzecznictwie wykładnia pojęcia „nadzoru inżynieryjno – technicznego nad wydziałami” nie daje podstaw do przyjęcia, że wystarczające jest aby którykolwiek z podległych pracowników wykonywał pracę w szkodliwych warunkach, żeby można było przyjąć, iż jego przełożony miał również prawo do pracy w szczególnych warunkach z racji dozoru. Nie chodzi tu bowiem o jakikolwiek dozór ale o dozór specjalistyczny, nie wynikający tylko z relacji pracowniczego podporządkowania w zatrudnieniu.

Reasumując, stwierdzić należy, że K. S. w okresie od 1 maja 1976 roku do 31 lipca 1980 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach, dlatego nie spełnił wszystkich przesłanek z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, warunkujących przyznanie prawa do emerytury, bowiem nie legitymuje się wymaganym 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, a Sąd Apelacyjny w Łodzi podziela to stanowisko, że z przywileju przejścia na emeryturę w niższym wieku emerytalnym, przysługującego pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, mogą korzystać wyłącznie pracownicy, którzy byli rzeczywiście zatrudnieni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szkodliwych warunkach pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 15 grudnia 1997 r., II UKN 417/97, OSNP 1998/21/638; 21 listopada 2001r., II UKN 598/00, OSNP 2003/17/419; 4 czerwca 2008 r., II UK 306/07, Lex nr 494129). Nadto w wyroku z dnia 21 listopada 2001r., II UKN 598/00, Sąd Najwyższy podkreślił, że o uprawnieniu do emerytury na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.), decyduje łączne spełnienie przez pracownika wszystkich warunków określonych w tym przepisie, a nie jego przekonanie, że charakter lub warunki pracy wystarczają do uznania jej za wykonywaną w szczególnych warunkach.

Przewidziane w art. 184 w zw. z art. 32 cyt. wyżej ustawy prawo do emerytury w niższym wieku emerytalnym niż powszechnie przyjęty stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 cyt. ustawy emerytalnej, a zatem regulujące je przepisy należy wyklądać w sposób ścisły i gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo.

W związku z powyższym, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.